

Hangriselugt reduktion i praksis...

13. juni 2013

Hanne Maribo Chefforsker, VSP

Videncenter for
Svineproduktion

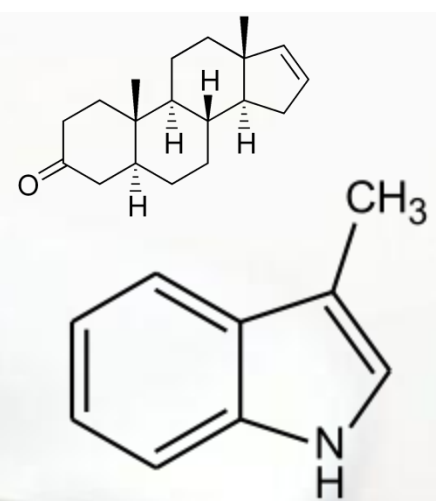
Ornelugt

Hangriselugt

- Ikke alle kan lugte skatol og androstenon
- Og er ikke lige følsomme

	Androstenon	Skatol
Karakteristika	urin	fæces
Grænseværdi ?	0,5 – 1,0 ppm	0,20 – 0,25 ppm

Detektionsmetoder - human nose

On-line

Lugt og støj

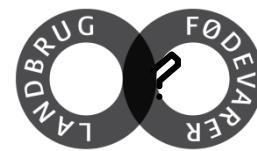

Susanne Støier, DMRI

At-line

Videncenter for
Svineproduktion

Hangriseproduktion

- Hangriselugtstoffer
- Økologiske hangrise
- Fodring/vægt
- Økonomi i hangriseproduktion
- Improvac
- Avl

Hangriseproduktion

TEMA
Veje
til vækst

TEMA
Veje
til vækst

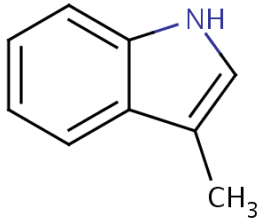
TEMA
Veje
til vækst

TEMA
Veje
til vækst

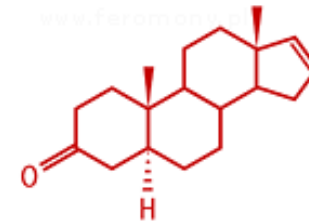
TEMA
Veje
til vækst

TEMA
Veje
til vækst

De to vigtigste hangriselugtstoffer

Androstenon

5α-androst-16-en-3-one

Skatol

- Produceres i tarmen
- Fækal lugt.

Androstenon

- Produceres i testikler
- Feromon
- Urinagtig lugt

Begge omsættes i
leveren

– overskuddet i fedtet

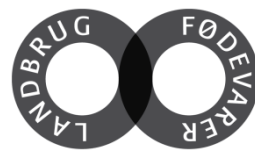

Screening af økologiske hangrise

- **Screening af hangrise (2011)**
  - Skatol og androstenon (ppm)
  - ”Human nose = sniffer- metoden”
    - 0:intet, 1:lidt, 2:meget
- **Design:**
  - 6 besætninger produktion af 50 hangrise i hver
  - Samarbejde med Friland

Hanne Maribo, VSP, Hovborg 14/6-2018

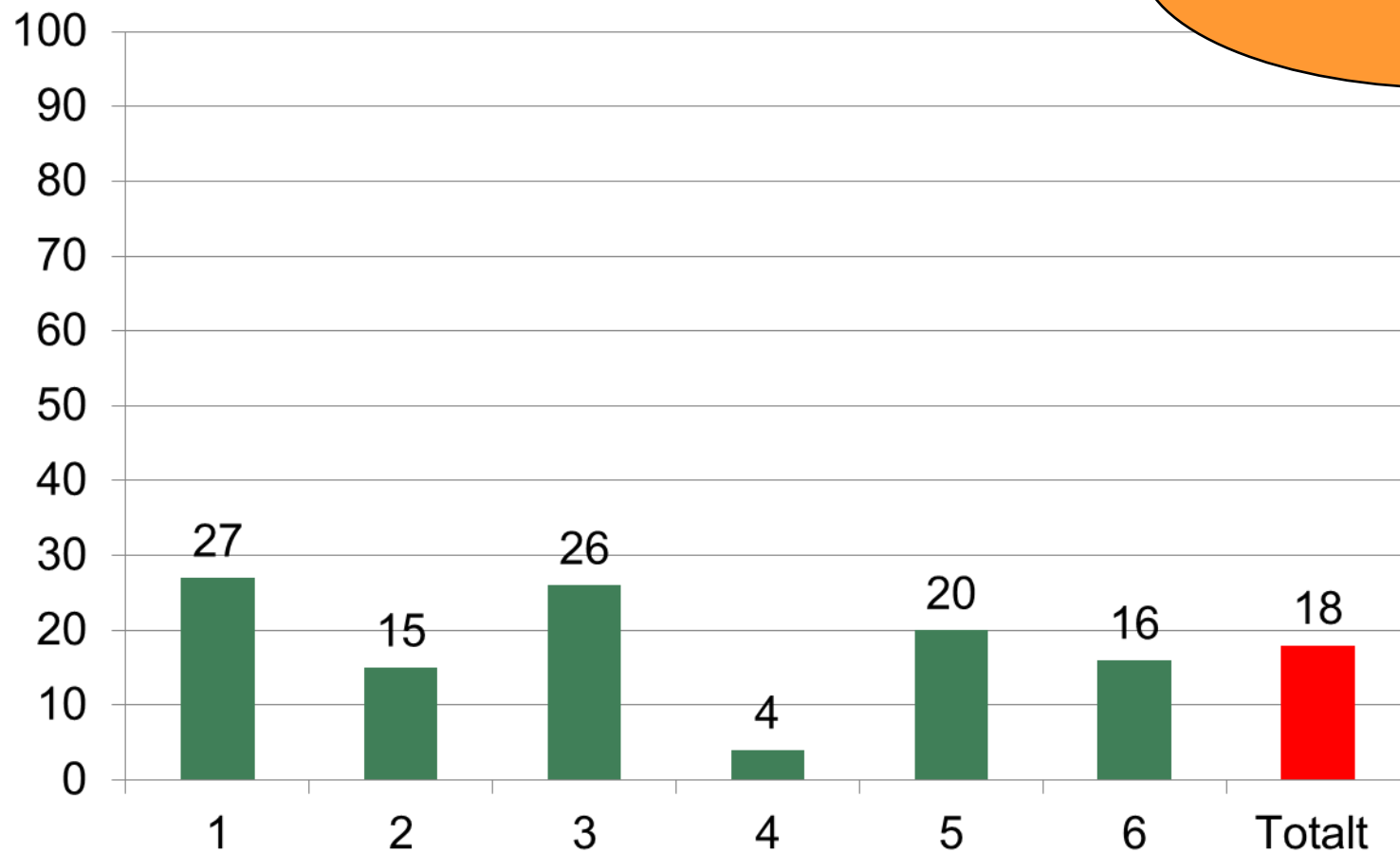

Økologiske hangrise, slagteri resultater!

Frasortering %

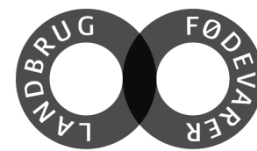
Frasorteret:
Skatol >0,25 ppm

Besætning

Hanne Maribo, VSP, Hovborg 14/6-2013

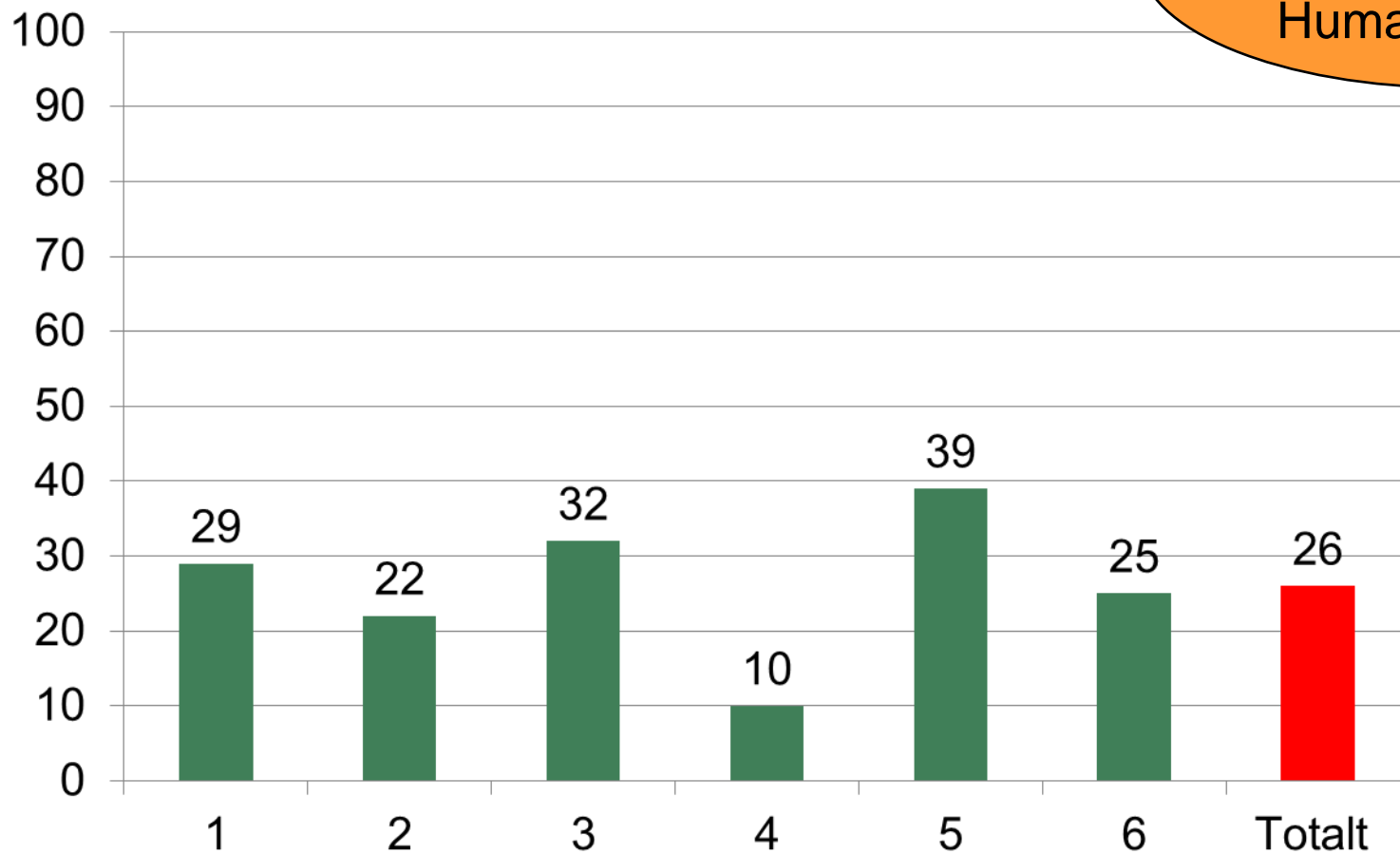
Videncenter for
Svineproduktion

Økologiske hangrise, slagteri resultater!

Frasortering %

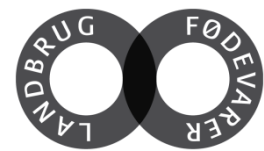
Frasorteret:
Skatol >0,25 ppm
Human nose =2

Besætning

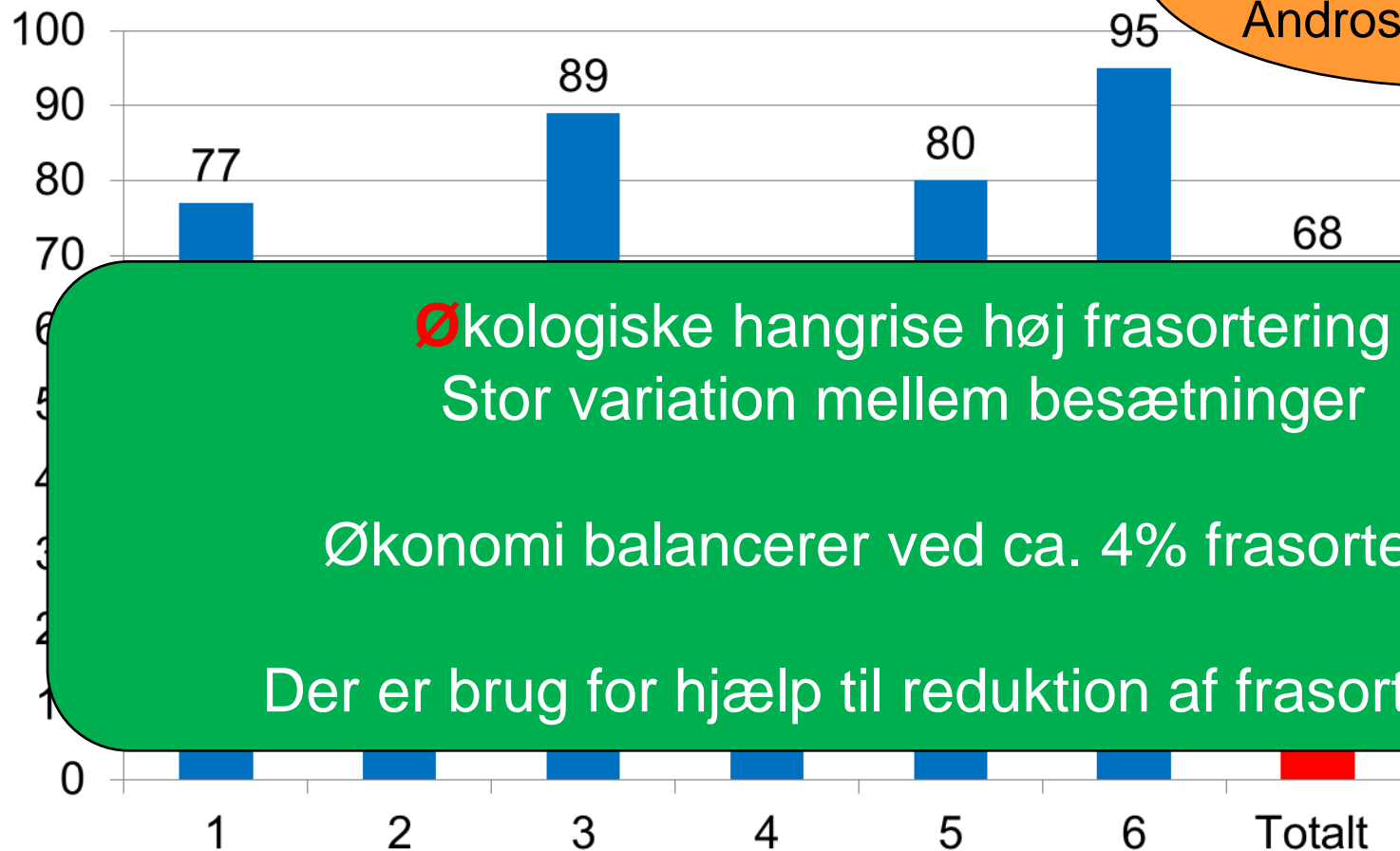
Hanne Maribo, VSP, Hovborg 14/6-2013

Videncenter for
Svineproduktion

Økologiske hangrise, laboratorie resultater!

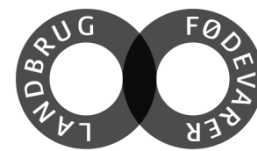
Frasortering %

Frasorteret:
Skatol >0,25 ppm
Androstenon >1,00

Økologiske hangrise høj frasortering
Stor variation mellem besætninger
Økonomi balancerer ved ca. 4% frasorteret
Der er brug for hjælp til reduktion af frasortering

Besætning

Vi har arbejdet videre med Cikorie, lupin og slagtevægt

Gruppe	1	2	3	4	5	6
Vægt (slagtet)	75	95	75	95	75	95
Foder	Kontrol		Cikorie		Lupin	

Rent korn til hangrise-før slagtning

foreløbige tal

50/50 byg/hvede 4 dage før slagtning

Skatoltal

	Kontrol	Korn 4 dage
Antal målte	222	225
Skatol gns.	0,08a	0,06b

- Ingen effekt på human nose

Hangrise cost-benefit Våd- og tørfoder

foreløbige tal

30-100 kg	Besætning	Galte	Hangrise	Difference
Daglig tilvækst	Vådfoder	929	920	-9
	Tørfoder	942a	908b	-34
Foderudnyttelse	Vådfoder	2,78a	2,65b	-0,13
	Tørfoder	2,77a	2,53b	-0,24
Kød %	Vådfoder	59,3a	60,5b	+1,2
	Tørfoder	59,2a	60,5b	+1,3

Hangrise ctr. galte

Forudsætninger, nutidspriser:

Ens slagtevægt	77 kg
Foderpris	2,15 kr./FEsv
Notering - <i>nulpunkt</i>	13,60 kr./kg
Kastration, m.m.	6,00 kr. pr hangris
Hangrisefradrag	-25,00 kr./hangris
Frasorteret hangris	-2,00 kr./kg

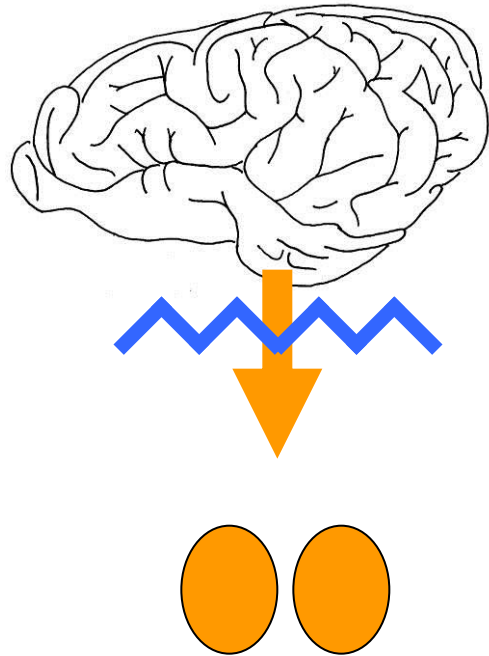

DB/stiplads: *hangrise ctr. galte*

foreløbige t

30-100 kg	Besætning	Vådfoder	Tørfoder
	Frasortering, skatol	2,5%	4,8%
DB kr. / sti pl./ år	+ frasortering hangrisefradrag 25 kr.	20	72
	0% frasortering hangrisefradrag 25 kr.	37	103
	0% frasortering 0 hangrisefradrag	136	201

Immunokastration

1. Vaccination v. ca. 30 kg
2. Vaccination 4-6 uger før slagtning

Improvac® i verden

Brug af Improvac godkendt i 63 lande

- **Godkendt af EU**

- Bruges i Belgien & Spanien
  - (specialproduktion – stor supermarkedskæde)
- Plan om at bruge det i Sverige

- **Godkendt i** **men bruges ikke**

- Ingen afsætning for kødet

- **Godkendt i mange lande udenfor EU, bl.a. Japan og Kina**

- De vil ikke have kødet!

- **Godkendt i USA og Canada**

- **Bruges i Australien og Brasilien**

- andre lande i Sydamerika

Difference *Improvac* ctr. Galte Dansk afprøvning

Kan det betale
for vaccinen?

30-100 kg	Besætning	Bes. 1	Bes. 2
Produktivitet	Daglig tilvækst	-2	+8
	FEsv/kg	0,16	0,08
	Kød%	1,1	0,8
	Frasortering, skatol	0%	0%
Økonomi kr. / sti pl./ år	0% frasortering + hangrisefradrag	54	10
	0% frasortering	154	114

Improvac

- udfordringer, besætning

- **Besætning**
- **Hvem skal betale?**
- **Hvem skal vaccinere**
  - Vaccineteknik og human risiko
- **Er det rentabelt?**

- **Afsætning**
- **Sikkerhed for vaccination?**
  - Vurdering af vaccineeffekt – hvordan?
- **Accept på verdensmarkedet**
- **Forbrugerne/vælgerne – hvad siger de?**

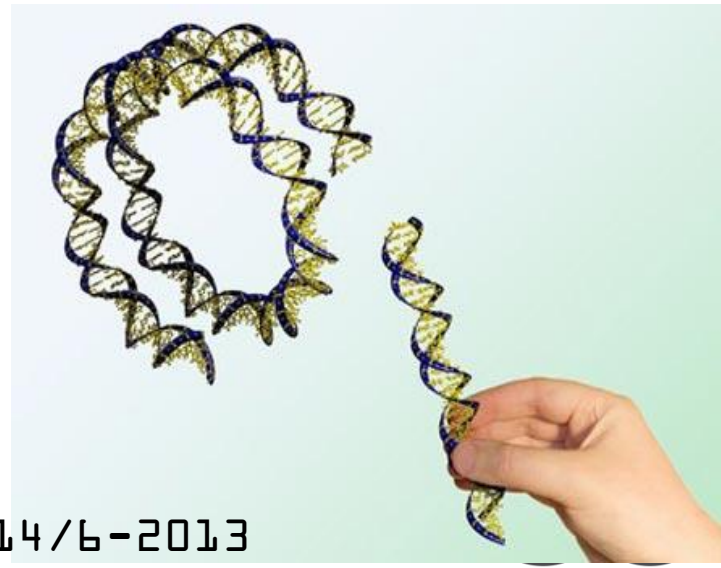
Avl mod lavere hangriselugt

- Det er en mulighed!
- Der kan selekteres på ornerne, ud fra deres egen lugt
- Arvbare hangriselugt egenskaber (androstenon og skatol)
- **Lavt-lugtende orner markedsføres i Europa**
  - Holland – Topics (krydsning)
  - Tyskland - Pietrain
  - Schweiz – SUISAG (krydsning)

Avl mod lavere hangriselugt

- **Hvad er effekterne:**
  - På reproduktion?
    - Totalfødte, LG5 - NEJ
    - Sædkvantitet (koncentration, volumen) – NEJ
    - Libido - vides ikke pt.
  - Effekt på produktionsegenskaber
    - Daglig tilvækst - NEJ
    - Kød% - NEJ
- **...men vi ved ikke om det virker på afkommets lugt**
- **.....eller hvad de langsigtede konsekvenser er**

Hvor er vi i 2013-2014?

- **2013**
  - Kastration lovlig *med* smertelindring
  - Analysere skatol på 1 slagteri
  - Analysere med Human nose (økologi)
- **MEN vi har en bagkant**
- **2014–kastration slut i Danmark**
  - Ambition på Christiansborg
  - Ambition blandt økologer/dyrenes beskyttelse
  - Men vi har meddelt at det kan vi ikke.....fordi:
- **Det kan vi i 2015:**
  - Analysere med skatolmetoden (på 1 slagteri)!
  - Anvende "Human nose" metoden
    - Kræver mange næser på slagterierne!
  - Reducere skatol via fodring
  - Reducere androstenon via lavere slagtevægt
  - Afsætning af hangrise – ingen enighed og måske kun EU

Hvor er vi i 2018?

- Vi har en anden bagkant!
- 2018 – kastration **slut** i EU
  - Frivillig aftale – brancher m.fl
- **Hvad kan vi i 2018?**
  - Analysere for skatol og androstenon on-line!
  - Anvende "Human nose" metoden
    - Kræver *stadig* mange næser på slagterierne!
  - Reducere skatol via fodring
  - Reducere androstenon via lavere slagtevægt
  - Reducere hangriselugt via avl
  - Enighed om afsætning i EU
  - Enighed om afsætning øvrige markeder?